Asiantuntijalausunto HE 205/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Totean lausuntonani ensinnäkin, että käsillä olevan hallituksen esityksen mukaan (s. 94) direktiiviä ei sovelleta julkishallinnon elimiin, jotka toimivat muun ohessa kansallisen turvallisuuden, yleisen turvallisuuden tai lainvalvonnan alalla mukaan lukien rikosten tutkinta, selvittäminen ja syytteeseenpano. Lakia ei sovellettaisi myöskään viranomaistoimintaan kansallisen turvallisuuden, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden aloilla mukaan lukien rikosten ennalta estäminen, rikosten tutkinta, syyteharkintaan saattamisen toteuttaminen tai syytteeseen pano. Suomessa kansalliseen turvallisuuteen liittyvät tehtävät sekä yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvät tehtävät ovat poliisin vastuulla.

Hallituksen esityksestä ilmenee edelleen, ettei poliisi ole esityksessä tarkoitettu valvova viranomainen. Turvallisuusselvityslaista (726/2014) ilmenee, ettei Poliisihallitus ole mainitussa laissa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

Kiinnitän huomiota siihen, että useassa tapauksessa kriittisen infrastruktuurin toimijoilla on ollut merkittävää viivettä tai tietoa poikkeamatilanteista ei ole poliisille toimitettu. Tämän johdosta korostan sitä, että toimijoiden tulisi ilmoittaa poikkeamatilanteesta poliisille hyvin alhaisella kynnyksellä. Usein alkutietojen perusteella ei ole todettavissa, mikä poikkeamatilanteen takana oleva tapahtuma todellisuudessa on, mikä myös korostaa alhaisen ilmoituskynnyksen merkitystä.

Hallituksen esityksen ilmoittamisvelvoite ei ota huomioon poliisin tiedonsaantitarpeen kriittisyyttä riittävällä tavalla. CER-direktiivin implementoinnin yhteydessä tulee varmistaa, että hallituksen esityksessä tarkoitetulta kriittiseltä toimijalta CER-rakenteeseen tuleva tieto päätyy viiveettä myös toimivaltaiselle viranomaiselle.

Turvallisuusselvityslakiin esitettyjen muutosten osalta pidän perusteltuna ja tärkeänä, että henkilöturvallisuusselvitys tehdään hallituksen esityksessä esitetyn mukaisesti perusmuotoisena ja että eräiden alusten ja niitä palvelevien satamien turvatoimista ja turvatoimien valvonnasta säädetyn lain 2 a-lukuun lisätään esitetty 7 g-pykälä.

Edellä mainitun johdosta totean kunnioittaen, ottaen huomioon sen, että Poliisihallitus on asiasta jo edellä mainitun mukaisesti aiemmin lausunut, ettei minulla ole hallituksen esityksestä enemmälti lausuttavaa.

Keskusrikospoliisi lausuu eräistä tehtäviinsä liittyvistä seikoista tarkemmin omassa lausunnossaan.

Jonne Lähteenmäki, poliisitarkastaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 26.02.2025 klo 11:31. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan hallintovaliokunta

Tiedoksi

Poliisihallitus/Esikunta
Poliisilakimies Visa Weckström

Poliisihallitus
Vuorimiehentie 3, PL 1000, 02151 Espoo
kirjaamo.poliisihallitus@poliisi.fi
Puhelin +358 295 480 181, Faksi +358 295 411 780, poliisi.fi